

LINNALA
SETLEMENTTI | OPISTO

VUOSIKERTOMUS 2023

LINNALAN SETLEMENTTI RY
SOTILASPOJANKATU 7,
57100 SAVONLINNA
P. 015 51180
LINNALA.FI

SISÄLLYSLUETTELO

<u>LINNALAN STRATEGIA</u>	3
<u>KATSAUS VUOTEEN 2023</u>	4
1. <u>LINNALAN SETLEMENTIN PALVELUT</u>	5
2. <u>YHTEISTYÖ</u>	5
3. <u>HALLITUS</u>	6
4. <u>YHDISTYKSEN JÄSENET</u>	6
5. <u>HENKILÖSTÖ</u>	6
6. <u>LINNALAN OPISTO</u>	7
6.1. <u>TYÖELÄMÄSSÄ SAA EROTTUA -HANKE</u>	8
6.2. <u>MUSIIKIN OPETUS</u>	9
6.3. <u>KIELTEN OPETUS</u>	10
6.4. <u>LIKUNNAN JA HYVINVOINNIN OPETUS</u>	11
6.5. <u>TIETOTEKNIKAN OPETUS</u>	13
6.6. <u>LINNALAN KUVATAIDOKOULU</u>	14
6.7. <u>KUVATAITEIDEN JA MUOTOILUN OPETUS</u>	16
6.8. <u>KÄDENTAITOJEN JA KOTITALOUDEN OPETUS</u>	17
6.9. <u>TEATTERIN, ILMAISUN JA KIRJALLISUUDEN OPETUS</u>	17
6.10. <u>YHTEISKUNNALLISTEN AINEIDEN JA KANSALAISTAITOJEN OPETUS</u>	18
6.11. <u>KERIMÄEN, PUNKAHARJUN JA SAVONRANNAN ALUEIDEN OPETUS</u>	19
6.12. <u>ENONKOSKEN ALUEEN OPETUS</u>	20
7. <u>LINNALAN LEIKKIKOULU</u>	20
8. <u>LINNALAN SENIORIKESKUS</u>	22
9. <u>VIRIKKEILLÄ VIRKEÄKSI -HANKE</u>	23
10. <u>LINNALAN OMAISHOIDONTUKI (STEA AK3)</u>	23
11. <u>LINNALAN YSTÄVÄNTUVAT (STEA AK3)</u>	24
12. <u>LINNALAN VAPAAEHTOISTYÖ JA VERTAISTUKI (STEA AK3)</u>	25
13. <u>KANSAINVÄLINEN KOHTAAMISPAIKKA (STEA AK4)</u>	26
14. <u>PÄÄTOIMINEN HENKILÖSTÖ</u>	28

LINNALAN STRATEGIA

VISIO

Osaava ja elämäniloinen
hyvänolon kohtaamispaikka
kaikenikäisille

Osaava ja
hyvinvoiva
henkilöstö

RISKIT

Kiinteistö | Rahoituspohjan heikkeneminen

MISSIO

Opisto mahdollistaa
monipuolisen osaamisen
kehittämisen ja harrastamisen

Setlementti tarjoaa
laadukasta ja mielekästä
toimintaa vauvasta vaariin.

ARVOT

ILO | LÄMMINHENKISYYS | ASIAKASLÄHTÖISYYS

KATSAUS VUOTEEN 2023

Vapaa sivistystyö ja siten myös kansalaisopistot joutuivat valmistautumaan valtionosuuksien leikkausuhkaan syyskaudella. Opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksellä valtionosuustunnit Linnalan opistolle vuodeksi 2024 olivat 9980 opetustuntia leikkauksen ollessa 1500 tuntia (13,08 %). Leikkausten aiheuttamia menetyksiä päätettiin ryhtyä kompensoimaan myös kurssimaksuja korottamalla keskimäärin 10 % vuoden 2024 alusta alkaen. Kompensaatiota päätettiin tavoitella myös kehittämällä ja edistämällä tilojen vuokrausta ja tilauskoulutusten volyyymiä.

Tulevista vuoden 2024 leikkauksista huolimatta Linnalassa jatkettiin syksyllä 2023 määrätietoista kehittämistyötä ja jo aikaisemmin aloitettuja kehittämistä mm. tieto- ja viestintätekniisiin uudistuksiin liittyen. Linnalan opiston fyysisiin oppimisympäristöihin satsattiin hankkimalla useisiin luokkiin modernia tekniikkaa olevat näytöt ja tietokoneet. Henkilöstölle järjestettiin käyttökoulutusta, jotta uutta tekniikkaa pystytään hyödyntämään pedagogisesti rikkaalla tavalla. Myös luokkatiloja aloitettiin siistimään, ja fyysiset oppimisympäristöt tullaan käymään läpi systemaattisesti niin saavutettavuus kuin viihtyisyys huomioiden.

Suurena sisäisenä uudistuksena ja ponnistuksena Linnalassa tehtiin päätös toteuttaa taloushallintopalvelujen ulkoistaminen vuoden 2024 alusta. Päätös vaati toimistolta paljon valmistelemaa suunnittelutyötä syksyn aikana. Yhteistyötä Etelä-Savon hyvinvointialue Eloisan kanssa jatkettiin yhteisöavustusten sijaan solmimalla kumppanuussopimus, jonka myötä Linnalassa toimivat senioripalvelut laajentuivat. Vuoden 2024 alusta lähtien Linnalassa toimii senioreiden päivätoiminnan ohella myös Eloisan tuottama senioreiden ikäneuvola sekä senioreiden kohtaamispaikka. Tähän toimintaan sisältyvät mm. senioriteknologiaesittelyt Linnalan luentosalissa. Syyslukukaudella aloitettiin myös kielten pääopettajan rekrytoinnin suunnittelu.

Kehittämistoimintaa tehtiin myös hankkeiden saralla. Linnala on mukana eteläsavolaisten kansalaisopistojen kanssa OPH:n rahoittamassa digipeda-hankkeessa, jonka myötä saadaan Linnalaan pilottina digikurssit taiteen tekniikoista sekä senioreiden tietotekniikasta. Oppimisverkostosta eteläsavolaista synergiaa- hankkeessa kehitettävät verkkokurssit päätyvät markkinointiin uudenlaiselle kansalaisopistojen hankkeessa kehittämälle verkkoalustalle. Toisessa OKM:n rahoittamassa kehittämishankkeessa on kehitetty aikuisille ja maahanmuuttajataustaisille työnhakija-asiakkaille pilottikursseja, joilla vahvistetaan asiakkaan perustaitoja, saadaan tukea arjenhallintaan sekä vahvistetaan digi- ja työnhakutaitoja.

Savonlinnan Mestarilaulajat -lasten ja nuorten laulukilpailuun 2024 aloitettiin valmistautuminen syksyllä, ja myös kilpailun kehittämistä tulevaisuuteen valmisteltiin. Linnalan viestintä on hajautunut ja jäsentymätön toimintakokonaisuus, jonka eteenpäinviemistä alettiin heti syksyllä pohtia. Viestinnän ja markkinoinnin toimivuudesta toteutettiin henkilöstölle kysely, joiden tulosten pohjalta lähdetään rakentamaan viestinnän uudistusta.

Linnalan Setlementti on edelleen suosittu yhteistyökumppani ja kysytty harjoittelu- ja työkokeilupaiikka. Vuoden aikana meillä oli XAMK:n geronomi- ja sosionomiopiskelija (AMK), työelämäjaksoilla olevia opiskelijoita Spesialta, peruskoulun TET-harjoittelijoita, palkkatuettuja työkaksoja, työvoimapolitiisin järjestelyin joko kuntoutustuella tai työkokeilussa henkilöitä työskennellen joko seniorikeskuksessa tai leikkikoulussa Linnalan toimipisteissä.

Linnalan toimintoja järjestetään vuosittain noin 30:ssä eri toimipisteessä. Punkaharjulla toteutettiin syksyllä asiakaskuuleminen. Punkaharjun vanhalla koululla oleville Linnalan toimintoille pohdittiin alustavasti uutta toimintaympäristöä, sillä vanha koulu poistetaan käytöstä kevään 2024 aikana, jolloin Linnalan toiminta tarvitsee korvaavat tilat.

Kokonaisuudessaan vuosi oli uudistumisen aikaa. Anna-Kristiina Mikkosen siirtyessä kansanedustajan tehtäviin Linnalassa aloitti sijaisena uusi toiminnanjohtaja, rehtori Tanja Andersin-Soini. Valtionosuuksien leikkaukset sekä pienenevät avustukset, uusi johto, taloushallintopalvelujen ulkoistaminen, uudistukset opetustilojen it- ja av-laitteistoissa sekä viestinnän kehittämisen alkusysäys olivat toimintavuoden kehittämisen keskiössä. Av- ja it-teknologioiden, oppimisympäristöjen kehittäminen sekä verkkopedagoginen uudistaminen ovat kehittämistyön keskeisiä teemoja, jotta pystytään tulevaisuudessakin olemaan toimintakykyinen ja ajassa kulkeva toimija.

Tanja Andersin-Soini, toiminnanjohtaja, rehtori

1. LINNALAN SETTLEMENTIN PALVELUT

Linnalan Settlementti järjestää monialaisesti koulutus- ja sosiaalipalveluita. Laajin toimintamuoto on kansalaisopisto eli Linnalan opisto, joka toimii seutuopistona Savonlinnan kantakaupungissa, sekä Punkaharjun, Kerimäen ja Savonrannan alueilla. Lisäksi Enonkosken kunta ostaa kansalaisopistopalvelut Linnalalta. Linnalan toimintamuotoihin kuuluvat myös Linnalan leikkikoulun englantipainotteinen varhaiskasvatusyksikkö ja Linnalan seniorikeskus, joka tuottaa senioreiden päivätoimintapalvelua. STEA-rahoitteiset omaishoidontuki, vapaaehtoistoiminta ja Kansainvälisen kohtaamispaikan monikulttuurinen työ ovat osa Linnalan sosiaalipalveluita.

2. YHTEISTYÖ

Settlementti kehittää ja aktivoi yhteistyötä ja verkostoja paikallisesti, alueellisesti, kansallisesti ja tulevaisuudessa myös kansainvälisesti. Joulukuussa Linnala Settlementti liittyi Eurooppalaiseen Settlementtiliittoon (EFS, European Federation of Settlements), jonka tavoitteena on mm. vahvistaa yhteistyötä settlementtien välillä, rakentaa uusia kumppanuuksia, toteuttaa vaihto-ohjelmia sekä kehittää eurooppalaista edunvalvontaa.

Keskeisiä seudullisia yhteistyökumppaneita toimintavuonna olivat Savonlinnan kaupunki, Enonkosken kunta, alueen oppilaitokset, Etelä-Savon hyvinvointialue Eloisa, Savonlinnan seurakunta, kirjastot, kyläyhdistykset ja paikalliset järjestöt. Yhteistyötä vahvistettiin syyskaudella erityisesti alueen muiden oppilaitosten kanssa liittyen työperäisen maahanmuuton ilmiöihin ja koulutus- ja ohjaustarpeisiin alueella. Yhteistyötä tehtiin myös Suomen Musiikkioppilaitosten liiton, Taiteen perusopetusliiton sekä muiden settlementtien ja kansalaisopistojen kanssa.

Linnalan Settlementti ry on jäsenenä seuraavissa organisaatioissa: Suomen Settlementtiliitto ry, Kansalaisopistojen liitto (KOL), Savonlinnan Kuvataidekoulun Tuki ry, Suomen lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liitto, Savonlinnan Seudun Kolomonen ry, Savonlinnan Kulttuurikellari ry, Sivistystyönantajat ry ja Hyvinvointialan liitto HALI ry sekä Eurooppalainen Settlementtiliitto EFS.

3. HALLITUS

Hannu Kurki, puheenjohtaja
 Riitta Sipinen, varapuheenjohtaja
 Tuula Hanski
 Timo Huoman
 Helkamari Knaapi
 Pekka Lötjönen
 Juha Räisänen
 Tuukka Suomalainen
 Minna Marttila

Tanja Andersin-Soini toiminnanjohtaja, rehtori, esittelijä
 Päivi Harjusalmi, musiikin pääopettaja, henkilöstön edustaja (opettajat)
 Kaija Suhonen, laitoshuoltaja, henkilöstön edustaja (muu henkilökunta)

4. YHDISTYKSEN JÄSENET

Jäseneksi otetaan henkilö tai yhteisö, joka kannattaa yhdistyksen tarkoitusta ja toimii sen toteuttamiseksi. Jäsen voi vaikuttaa yhdistyksen toimintaan ja kehittää sitä mm. osallistumalla yhdistyksen kokouksiin ja tapahtumiin. Jäsenyys on osoitus halusta tukea avointa inhimillistä kasvua. Jäsenmaksu yksityishenkilöiltä on 10 €/vuosi ja yhteisöiltä 40 €/vuosi.

5. HENKILÖSTÖ

Linnalan Setlementissä työskenteli keskimäärin 20 päätoimista työntekijää ja lukukausien aikana noin 70 tuntiopettajaa. Palkansaajia oli toista sataa, ja henkilötyövuosia kertyi yhteensä 38. Lisäksi TE-palvelujen avulla työllistettiin useita henkilöitä palkkatuella, kuntouttavassa työtoiminnassa ja työkokeilussa. Oppilaitoksista saatiin opiskelijoita työssäoppimisjaksoille erityisesti sosiaalialan yksiköihin. Linnalan vetovoima työ- ja harjoittelupaikkana on vahva ja vakiintunut hyvän imagon, verkostojen ja monipuolisen toiminnan ansiosta.

Linnalan toimisto sijaitsee Linnalan toimitalossa osoitteessa Sotilaspojankatu 7. Toimisto palveli arkipäivisin ympäri vuoden muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta. Toiminnanjohtaja/rehtorin lisäksi työssä olivat toimistopäällikkö, kurssisihteeri sekä päätoiminen ja osa-aikainen toimistos sihteeri.

Kiinteistön puhtaanapito hoidettiin Linnalan toimitalon osalta omana työnä ja Linnalan kuvataidekoulun ja Punkaharjun toimipisteen osalta ostopalveluna.

6. LINNALAN OPISTO

Linnalan opisto on yleissivistävää koulutusta antava vapaan sivistystyön oppilaitos. Koulutuksen tavoitteena on yksilön monipuolinen kehittyminen, elämänhallinta ja yhteisöllisyys. Linnalan opisto järjestää lisäksi taiteen perusopetusta kuvataiteessa ja käsityössä Linnalan kuvataidekoulussa. Opisto järjestää myös reilut 50 yleisötapahtumaa vuosittain. Kurkistuskuukausina maaliskuussa ja marraskuussa asiakkailta on maksuton tutustumismahdollisuus opintoryhmiin muutamin poikkeuksin.

Opetustunteja annettiin toimintavuonna yhteensä 12 158 (12 321 v. 2022). Valtionosuus oli saatu 11 476 tuntiin.

Kuva: Onnittelut Vuoden 2023 opettajalle Mari Ahtilalle ja Vuoden 2023 opiskelijalle Kirsti Ahokas-Dakashille!

Tutkintotavoitteisen koulutuksen avulla opiskelijoilla oli mahdollisuus suorittaa eriasteisia yleisesti hyväksytyjä tutkintoja. Yleiset kielitutkinnot (YKI) ovat Opetushallituksen ja Jyväskylän yliopiston kehittämä valtakunnallinen tutkinto. Savonlinnassa YKIn suorituskielet ja tasot ovat englanti, espanja, italia, ranska, ruotsi, saksa ja venäjä perus- ja keskitason tutkinnot, suomi perus-, keski- ja ylin taso. Kuvataiteen ja käsityön taiteen perusopintoja oli mahdollista opiskella Linnalan kuvataidekoulussa.

Opetushallituksen opintoseteliavustusta saatiin 5 200 €. Opintoseteliavustus on tarkoitettu aikuisopiskelusta perittäviä maksuja korvaavaksi järjestelmäksi vapaan sivistystyön vapaatavoitteisessa koulutuksessa. Toimintavuonna avustusta kohdennettiin eläkeikäisten tietotekniikan opintoihin sekä maahanmuuttajien suomen kielen opintoihin.

Linnalan opiston tapahtumat	kp l	yleisöä
Yleisluennot	30	472
Kielikahvilat	8	204
Näyttelyt	3	220
Konsertit ja muut musiikin tilaisuudet	31	3 589
Linnalan teatteriesitykset	7	473
Runomatineat	1	65
Opiston retket	1	57
Yhteensä	81	5080

6.1. TYÖELÄMÄSSÄ SAA EROTTUA -HANKE

Työelämässä saa erottua –hanke on Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama hanke, jonka tarkoituksena on tukea ja vahvistaa suomalaisten aikuisten sekä kotoutumisajan ylittäneiden maahanmuuttajien perustaitoja, sisäistä ja ulkoista hyvinvointia, tukea arjenhallinnassa sekä vahvistaa digi- ja työnhakutaitoja. Hankkeen toteutusaika on 1.8.2023 – 31.12.2024. Kurseja järjestetään vuoden ympäri ryhmämuotoisena opiskeluna; osallistujien oman polun suunnittelua unohtamatta. Tavoite on, että omannäköisen elämänpolun rakentaminen saisi kaikilla siivet selkäänsä!

Ensimmäinen pienryhmäkurssi toteutettiin 20.11.2023-14.12.2023 Linnalan opistossa. Jotta opiskelijat saisivat kurssilta kaiken mahdollisen hyödyn, mukaan mahtui enintään 8 henkilöä. Ensimmäiselle kurssille osallistui 6 henkilöä. Kurssilla käytiin läpi tärkeitä työnhakuun liittyviä teemoja. Tärkeässä roolissa oli mm. oman osaamisen tunnistamista ja sanoittamista. Apuna hyödynnettiin hankkeen alussa toteutettuja yleiset työelämätaidot - symbolikortteja. Tietotekniikan tunneilla aloitettiin opiskelu alkeista, jotta tietokoneen käyttö tuli tutuksi kaikille osallistujille. Kurssilla opiskeltiin mm. sähköpostin käyttöä, erilaisia työnhakujärjestelmiä, työpaikkojen etsimistä, oman laitteen käyttöönottoa sekä tekstinkäsittelyä, jotta oman ansioluettelon ja työhakemuksen kirjoittaminen onnistuisi kurssilaisilta jatkossa itsenäisesti. Kurssilaisille tarjottiin myös mahdollisuutta yksilöohjaukseen työnhakuun liittyen.

Yhteistyö Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun sekä Savonlinnan Toimintakeskuksen kanssa aloitettiin syksyn 2023 aikana. Liikunnanohjaajaopiskelijoiden palvelumuotoilukurssiin sisältyi hyvinvointityöpajojen suunnittelu Savonlinnan Toimintakeskukselle. Savonlinnan Toimintakeskuksen toiminta-ajatus on antaa ihmisille mahdollisuus työllistyä ja vahvistaa omia voimavaroja työn myötä. Osallistaminen merkitsee heille sosiaalisen osallisuuden edistämistä. Opiskelijoiden kanssa toteutettiin alkukartoituksen hyvinvointikysely, jolla kerättiin tietoa hyvinvointiteemojen ympäriltä. Hyvinvointityöpajat toteutettiin 2.11., 9.11. ja 16.11. Työpajoihin osallistui yhteensä 26 toimintakeskuksen asiakasta, ja työpajojen toteutuksessa oli mukana 25 henkilön opiskelijaryhmä. Hyvinvointityöpajoissa hyödynnettiin luovia osallistavia palvelumuotoilun menetelmiä, joiden tarkoitus oli innostaa osallistujia pohtimaan omaa hyvinvointia laajemmin. Työpajoihin toteutetut luovat menetelmät, ovat osa hankkeen aikana toteutettavaa työkirjaa, joka helpottaa pohtimaan omaa hyvinvointia erilaisten teemojen ja tehtävien kautta. Savonlinnan Toimintakeskus sai hyvinvointikyselyn tulokset sekä hyvinvointityöpajoissa yhdessä työstetyn energiamittarin.

Kuva: Hyvinvointityöpajat Savonlinnan Toimintakeskuksella, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun liikunnanohjaajaopiskelijat.

Kuva: Työelämässä saa erottua - muistipeli, tärkeitä työelämän teemoja.

Kuva: Hyvinvointiseinällä luovat menetelmät

6.2. MUSIIKIN OPETUS

Musiikin opetus veti opiskelijoita ennätysmäärän sitten koronavuosien, ja tunteja kertyi yhteensä valtionosuuksien verran eli 2800. Näistä laulun yksilöopetusta oli 1008 tuntia ja soiton yksilöopetusta 983 tuntia. Soitonopetusta tarjottiin pianon (klassinen ja vapaa säestys), viulun, huilun, harmonikan, kitaran, ukulelen, sähköbasson ja rumpusetin kursseilla. Yksilöopetuksen ollessa kovin suosittua ja olemassa olevien ryhmien vetovoiman vuoksi tunteja ei juurikaan riittänyt uutuuskursseja varten. Syksyllä tarjosimme ”Komppaa kielisoittimilla” -viikonloppukurssia, mutta valitettavasti osallistujia ei ollut riittävästi kurssin toteuttamiseen.

Lasten laululeiri järjestettiin ensimmäistä kertaa Setlementtiliiton lapsi- ja nuorisotyön myöntämällä 2000 euron avustuksella. Leiri järjestettiin Linnalassa viikonloppuna 18.-19.3.2023. Maksuton leiri oli suunnattu alakouluikäisille lapsille ja sen tavoitteena oli rohkaista lapsia laulamaan ja esiintymään, kenties herättämään kipinä osallistua vielä Savonlinnan Mestari laulajat -kilpailuunkin. Leirille ilmoittautui 9 lasta, joiden kanssa leikittiin, liikuttiin ja laulettiin erilaisia lastenlauluja. Leirin suunnittelusta ja toteutuksesta vastasi musiikin pääopettaja Heidi Laasanen yhdessä puolisonsa Jouni Välimäen (FM) kanssa. Leiristä saatiin runsaasti positiivista palautetta niin lapsilta kuin heidän perheiltäänkin.

Kansainvälinen Mental Health Art Week -tapahtuma järjestettiin myös Savonlinnassa 22.–28.5.2023. MIELI ry:n koordinoima tapahtumaviikko sisälsi monenlaisia, kaikille avoimia maksuttomia työpajoja ja konsertteja. Linnala oli mukana tapahtumaviikossa ”Vapauta äänesi” -työpajan muodossa, jossa tehtiin vapaata ääni-improvisaatiota Heidi Laasanen opastamana Linnala-salissa. Työpajaan osallistui 17 henkilöä ja se sai osakseen kovasti kiitosta. Heidän yhtye myös esiintyi tapahtumaviikon kulttuuri-illassa Savonlinnan Kulttuurikellarilla.

Linnalan hallituksen suostumuksella musiikin pääopettaja Heidi Laasanen aloitti kahden vuoden osittaisen opintovapaan elokuussa suorittaakseen musiikkiteatteriopintoja Jyväskylässä. Heidän opettamia kursseja tulivat sijaistamaan Maija Keskinen, Nora Kankkunen sekä Karoliina Kurki. Muun työn velvollisuutensa Heidi hoitaa pääosin etänä Jyväskylästä käsin ja käy aina tarvittaessa Savonlinnassa.

Konsertit ja muut musiikkitilaisuudet

- 22.1. Retrotytöt: Elokuvamusiikin konsertti
- 19.2. Talvikarnevaali, lapsi- ja nuorisokuorot
- 5.3. Karaoketanssit
- 1.4. Soitinopiskelijoiden matinea
- 1.4. Someone like you - music of Adele, Heidi Laasanen ja Henna-Reetta Keskitalo
- 2.4. Linnalan jazzbändin konsertti
- 5.4. Laulunopiskelijoiden matinea
- 14.4. Poppis! -kuoron kevätkonsertti

- 16.4. Unicef konsertti, lapsi- ja nuorisokuorot
- 16.4. Retrotyttöjen ja Assan poikien konsertti
- 22.4. Bel Canton ja oopperastudion opiskelijoiden konsertti
- 24.4. Viidakossa nukkuu leijona, Kaiku-kuoro
- 30.4. Retrotyttöjen ja Assan poikien konsertti
- 13.5. Äitienpäiväkonsertti, lapsi- ja nuorisokuorot
- 1.10. Syystanssit Linnalassa, karaokekurssilaiset
- 8.10. Lapsikuorojen yhteiskonsertti
- 15.10. Kuoromuistojen bulevardi, Bel canto kuoro
- 25.11. Yhteislauluilta Kaiku-kuoron kanssa
- 28.11. Poppis! -kuoron pikkujoulukeikka
- 29.11. Soitinopiskelijoiden matinea
- 3.12. Joulumusikaali, lapsi- ja nuorisokuorot
- 4.12. Joulumusikaali, lapsi- ja nuorisokuorot
- 6.12. Yksinlaulajien konsertti "Joulukuun juhlaa"
- 11.12. Savonlinnaisten kuorojen joulukonsertti

Grazie Thank You

6.3. KIELTEN OPETUS

Ryhmä- ja/tai yksilö/pariopetuksena tarjottiin arabiaa, englantia, espanjaa, italiaa, ranskaa, ruotsia, saksaa, suomea (S2), venäjää, viittomakieltä ja viroa sekä syyslukukaudella uutuuksena nykyhepreaa. Koronan jälkeen lisääntynyt matkailu toi opiskelijoita italian ja espanjan alkeisiin, ja myös viron alkeiskurssi käynnistyi muutaman vuoden tauon jälkeen.

Opetushallituksen opintosetelirahoituksella toimivat S2-kurssit olivat tupaten täynnä, mikä todistaa kotoutumiskoulutuksen ulkopuolisen opiskelun tarpeesta. Sisältöjen ja ajoituksen puolesta joustava kielten yksilö- ja pariopetus vastaa tiiviimpää ja tavoitteellista etenemistä tai erityisalojen kieltä tarvitsevien kysyntään. Yksilöopetus näyttää tuovan opistoon erityisesti miesopiskelijoita, ja etäopetus on osalle yksilöopiskelijoista ainoa tapa osallistua kielikoulutukseen. Ryhmäopetuksessa tasolta toiselle etenevä kurssijatkumo on pyritty turvaamaan mahdollisimman pitkälle, mutta vuorotyötä tekevien osallistumisen mahdollistavia kursseja voitiin enää tarjota vain yksi englannin perustason kurssi. Opiskelijoiden sitkeydestä kertoo keväällä päättynyt, yhdeksän vuoden työn vaatinut englannin kurssi, jolla muutama opiskelija oli edennyt nollasta peruskoulutason kielitaidon hallintaan.

Suomen kieltenopettajien liiton (SUKOL) Päivi Harjusalmelle myöntämän Vuoden Kieliteko-palkinnon pohjalle perustetusta rahastosta jaettiin kurssistipendi espanjan opiskelija Matti Muhoselle. Rahaston tarkoituksena on tukea ja kannustaa Linnalan opiston kieltenopiskelijoita. Tätä tarkoitusta rahasto toteuttaa myöntämällä vuosittain yhden stipendin aktiiviselle Linnalan opiston kieltenopiskelijalle, joka opiskelee tavoitteellisesti ja ahkerasti, hyödyntää oppimistilanteet tunnilla ja opiskelee myös itsenäisesti sekä edistyy opinnoissaan omista lähtökohdistaan katsottuna hyvin.

Grazie Merci Arigato Thank You! Merci

Yleisiin kielitutkintoihin ilmoittautui 45 kokeilasta (englanti 4, ruotsi 1, saksa 1, suomi 39). Vertaisoppimista edistävä kielikahvila Café Lingva toimi jo kahdeksatta vuotta kokoontuen kirjastolla vuoden aikana kahdeksan kertaa. Kahvila on erityisesti miesten suosiossa, ja eri-ikäisiä osallistujia oli 13-36 illassa kielivalikoimasta riippuen. Kaiken kaikkiaan käyntejä oli 203. Monivuotinen yhteistyö MAP-kirkon kanssa päättyi yhdysvaltalaislähettien toiminnan loputtua Savonlinnassa, mutta englannin natiivipuhujia on kuitenkin onnistuttu vapaaehtoisiksi löytämään. Suuri kiitos kuuluu myös Suomi-Saksa –yhdistyksen Luise Liefländer-Leskiselle, joka on hankkinut saksankielisen natiivin joka kokoontumiseen ja pitänyt näin kielen harrastusta merkittävästi yllä vilkkaaksi muodostuneeksi saksan pöydässä.

Omaa osaamistaan kieltenopettajat kehittivät eri alueilla. Pääopettajan lisäksi tuntiopettajista Frédéric Baduel, Terje Kurola ja Katja Pajarinen-Mohamed osallistuivat SUKOL:n järjestämään Tekoäly kieltenopetuksessa – koulutukseen sekä Pajarinen-Mohamed lisäksi Jyväskylän ammattikorkeakoulun Pitoa ja luistoa aikuisten opinpoluille (3 op) -kurssiin. Kielten pääopettaja kouluttautui lisäksi seuraavasti: Opetushallituksen webinaari yleisten kielitutkintojen järjestäjille, OAJ:n tekijänoikeuswebinaari, Jyväskylän yliopiston DigiTala-päätösseminaari Suullisen kielitaidon automaattinen arviointi kotimaisissa kielikonteksteissa, Kielibuusti-hankkeen Äppipedagogiikka - miten kieltenopettaja voi suunnistaa sovellusviidakossa, Kansalaisopistojen liiton koulutukset Puhe-judo - haasteelliset asiakaspalvelutilanteet sekä Osaamisperusteisuuden teemapäivä IX.

Aikaisempina vuosina tehty projektityö kansalaisopistossa hankitun kielenosaamisen näkyväksi tekemiseksi osaamismerkkien avulla on vaikuttanut omalta pieneltä osaltaan vähemmistökieli karjalan aseman edistämiseen. Saimme yhteydenoton Itä-Suomen yliopiston karjalan kielen elvyttämishankkeessa toimivalta asiantuntijaryhmältä, jolle selvitimme osaamismerkkien käyttöä karjalan osaamisen tunnistamiseksi ja tunnustamiseksi kansalaisopistossa sekä merkkien hakijamääriä.

6.4. LIKUNNAN JA HYVINVOINNIN OPETUS

Linnalan liikuntakurssit tarjoavat monipuolisesti kursseja, lukukausittain yli 40 eri ryhmää ja opetustuntejakin vuodessa 1400. Jokaisella on mahdollisuus osallistua kuntotasonsa ja ikänsä mukaiseen ryhmään. Kurssitarjonnassa tiedostetaan liikunnan tärkeys hyvinvoinnin edistäjänä, jolloin toiminta- ja liikuntakyvyn ylläpito korostuu parantaen työikäisillä työkykyä ja hyvinvointia sekä eritoten seniori-ikäisillä lihaskuntoa ja nivelliikkuvuutta – kannustaen lisäksi omaehtoisesti liikkumaan myös muulla vapaa-ajalla. Liikuntaryhmiin osallistuminen on monille myös sosiaalinen tapahtuma. On mukava tulla tuttuun porukkaan ja vaihtaa päivän kuulumisia.

Kurssitarjontaan kuuluivat monipuoliset jummat, kehonhuolto-syvävenyttely, erilaiset joogat (Yin-jooga, astringojooga, hathajooga, kundaliinijooga, vijnanojooga), kuntosaliharjoittelu, kuntonyrkkeily, LAVIS-lavanssijumppa ja vesiliikunta. Suosikeiksi nousivat syvävenyttely, kehonhuolto ja seniorijooga. Kellarpellon kuntojumppa oli kertamaksullisista ryhmistä edelleen suosituin. Kevätlukukauden uusista kursseista mainittakoon Nätkin jumppa koulun tiloissa, tammi-maaliskuussa pidetty aikuisten tekniikkakurssi perinteisellä hiihtotavalla Aholahden hiihtokeskuksessa. Syyslukukaudella uusista kursseista uuden ohjaajan vetämänä pilateksen alkeis- ja jatkoryhmät täyttyivät nopeasti yhden ilmoittautumistunnin aikana. Liikuntaryhmät toimivat Linnalan omissa tiloissa ja taajama-alueen liikuntasaleissa Nätkin, Kellarpellon ja Pihlajaniemen sekä Kallislahden koulun tiloissa. Kuntosaliryhmä toimi KuntoGym:n tiloissa ja vesiliikuntaryhmät SpaCasinon allastilassa.

Pehmeämmät liikuntamuodot ovat edelleen suosiossa, esimerkkinä kehonhuoltotunti, jossa on pidemmät venytykset ja rauhallinen musiikki. Viikon suosituimmat liikuntapäivät olivat tiistai ja torstai. Rentouttaville kursseille, kuten erilaiset joogalajit ja kehonhuoltoryhmiin tultiin usein suoraan töistä, jolloin saatiin ns. omaa aikaa irrottautumalla arjen kiireistä ”omalle tutulle paikalle” ”omalle patjalle” rentoutumaan työpäivän jälkeen”, totesivat monet.

Pidettyjen ja ammattitaitoisten ohjaajien myötä liikuntaryhmien suosio lisääntyi saaden liikkeelle uusia asiakkaita, jotka eivät ole olleet aiemmin ryhmissä mukana. Paluumuuttajat nostivat myös osallistujamäärää. Ohjaajien omaehtoinen koulutus ja motivoitunut tuntien suunnittelu eri liikuntavälineitä käyttäen saivat erittäin hyvää palautetta asiakkailta. Monien asiakaskommenttien mukaan Linnalassa on parhaat, helposti lähestyttävät, ja hyväntuuliset ohjaajat.

Työssäoppimisjaksoilla oli XAMKista yksi liikunnan ammattikorkeakoulun liikunnanohjaajaopiskelija AMK, 5 viikon ajan. Jakso mahdollisti olla avustavana ohjaajana liikuntaryhmissä. Myös Tanhuvaarasta oli toisen vuoden liikunnanohjaajaopiskelija harjoittelujaksolla 8 viikon ajan ohjaamassa liikuntaryhmissä aikuisia ja seniori-ikäisiä liikunnan tuntiohjaaja Olli-Pekka Pölläsen ryhmissä.

Tanssiryhmien määrä ja kävijäkunta on vakiintunut rytmillisessä liikuntamuodossa, johon sisältyi erilaisia yksin tansittavia tanssilajeja valssista latinotansseihin. Yli 65-vuotiaille kohdennettiin omat tanssiryhmät. Senioritanssi (eurooppalainen ikäihmisten seurataanssi) pidettiin pääsääntöisesti yksintanssittavana. Kevät- ja syyslukukaudella pyörähdeltiin edelleen paritanssin tahdeissa oman tutun parin kanssa.

Hökkyrät-kansantanssiryhmässä tanssitaan suomalaisia kansantansseja ja suomalaisen kansantanssiperinteeseen pohjautuvia tansseja. Esiintymisiä oli Kalevalan juhlassa Riihisaarella ja kesänavauksessa Rantasalmella.

Työnantajan henkilöstölleen kustantamat työhyvinvoinnin maksuedut (mm. Smartum, Tyky-, E-passi, Eazybreak puhelinsovelluksilla) ovat edelleen käytössä ja lisääntynyt maksutapa. Useissa jumpparyhmissä oli kausimaksun ohella kertamaksumahdollisuus, joka on hyvä vaihtoehto vuorotyöläisille ja satunnaisille tai aktiiviliikkuville, jotka voivat hyödyntää eri ryhmiä ja eri kokoontumisaikoja useamman kerran viikossa ilman ennakoilmoittautumista.

Linnalan Liikunta -Facebook-ryhmä toimii ajankohtaisena kanavana tiedottaa liikunnan kurssitoiminnasta myös uusille osallistujille. Menovinkit ja ihmisten välinen ”puskaradio” olivat myös hyviä kanavia ilmoitella uusista ryhmistä.

6.5. TIETOTEKNIIKAN OPETUS

Tietotekniikan opetuksessa suurin osa opetuksesta järjestettiin lähiopetuksessa, joka on soveltuvin opiskelumuoto isolle osalle opiston asiakkaista. Lähiopetuksen sosiaalinen ulottuvuus on opiskelutavoitteiden lisäksi yksi tärkeä syy osallistua kursseille. Yksittäisissä tapauksissa tunnit järjestettiin myös etäyhteydellä, lähinnä yksilöopetuksessa, sen ollessa tarkoituksenmukaisin toteutustapa.

Kahden päivän mittaisia teemapäiviä opetussuunnitelmassa oli kuukausittain. Teemapäivien tarkoituksena on kasvattaa substanssiosaamista pienellä tuntimäärällä ja tarjota opiskelumahdollisuus niille, jotka eivät voi osallistua pitemmille kursseille. Kurseja tarjottiin esim. iOS, Android, työvälineohjelma, pilvipalvelu, älypuhelin, laitteen ylläpito ja tietoturva -teemoihin. Uusia aihealueita olivat sosiaalisen median palvelut, kuten Instagram. Teemapäivien osuus kokonaistuntimäärästä pieneni edellisistä vuosista opiskelijoiden käyttäessä yhä enemmän mahdollisuutta yksilöopetukseen.

Muuhun tarjontaan sisältyi tuttujen peruskurssien lisäksi kuvankäsittely-, taulukkolaskenta- ja laajemmin sosiaalisen median opintoja. Nämä aihealueet olivat pitempien kurssin sisällä olleita osa-aiheita. Kokonaan uusi aihealue kursilla oli tekoälyn kokeilu ja hyödyntäminen. Opetuksessa testattiin ChatGPT:tä, grafiikan luontia Capcutilla, Googlen ja Microsoftin tekoälybotteja. Tekoäly on yhä yleistyvää trendiä ja sen osuus opetussuunnitelmassa kasvaa.

Hyvinvoinnin seuranta puettavien älylaitteiden avulla kiinnostaa yhä useampaa. Tavallisin laite tähän on älykello, joka mahdollistaa sykkeen, unen, stressin, askelmäärän ja monen muun asian seurannan. Laitteet myös osin vähentävät tarvetta puhelimen käyttöön. Opetuksessa oli ensimmäistä kertaa aiheena älykellon hyödyntäminen. Laitteiden laajan kirjon, tietosuojaan muiden syiden vuoksi älykellot soveltuvat parhaiten yksilöopetuksen aihepiiriin.

Pilvipalvelujen yleistymisen näkyi oppituntikäytännöissä. Yhä pienempi osuus käytetyistä ohjelmista sijaitsee asennettuna paikalliselle laitteelle. Tämä vähentää tarvetta ohjelmistopäivityksille ja tasoittaa eroja laiteympäristöjen välillä. Kurssien opetussuunnitelmia voitiin laajentaa kattavien pilvipalvelujen ja avoimen lähdekoodin ohjelmistojen ansiosta.

Tietoturvakursseilla on runsaasti osallistujia. Tähän voi vaikuttaa verkkopalvelujen ja laitekannan monipuolistuminen, tietoisuus tietoturvan merkityksestä, tarve hyödyntää internetin runsas ilmaishjelmatarjonta ja halu oppia käyttämään laitteita aiempaa monipuolisemmin. Yhä suurempi osa kursseista käsitteli mobiililaitteita. Turvallinen asiointi, vahva tunnistautuminen (mobiilivarmenne), luotettavan nettisivuston tunnusmerkit ovat toistuvasti mukana kurssien opetuksen toteutuksessa.

Mobiililaittepuolella tarjontaan lisättiin uusia viestintä-, sosiaalisen median, tunnistautumisen ja mobiilimaksamisen sovelluksia mm. Mobilepay. Sähköinen asiointi nykyajan

tietoyhteiskunnassa on jatkuvasti tärkeämmässä roolissa. Puhelinta käytetään asiointiin, johon ennen tarvittiin tietokone, joten tarve puhelinopintoihin tulee kasvamaan.

Seniorikansalaiset opiskelivat tietotekniikkaa yhä laajemmin ja muodostivat tärkeän kohderyhmän. Miesten opiskeluaktiivisuuden lisäämiseksi jatkettiin Huru-ukkojen tietotekniikkaa, jolle järjestettiin toiveiden mukaisesti myös jatkokurssi. Nimen mukaisesti kurssilla opiskeltiin jämäkästi ja tavoitteellisesti, mutta ei tosikkomaisesti. Perinteiset tietokonekurssit alkavat ryhmäopetuksessa vähenemään ja monella kurssilla puolet opinnoista oli tietokone- ja puolet puhelinopintoja. Opiskelijoiden yksilölliset tarpeet huomioitiin yksilö- ja pariopetuksessa. Yksilöopetusta pidetään hyvänä palveluna opistolta sen joutavuuden ja opiskelijalähtöisyyden vuoksi.

Linnala järjesti aiempien vuosien tapaan tietotekniikkaopetusta myös Savonrannalla, Punkaharjulla, Hiukkajoella, Kerimäellä ja Enonkoskella. Tarjonnassa oli älypuhelin-, seniori- ja pilvipalvelu –kurssit. Alueilla on pitkälti vakiintunut opiskelijakunta, joille on tärkeää opistopalvelujen jalkauttaminen kaupunkialueen ulkopuolella.

6.6. LINNALAN KUVATAIDEKOULU

Linnalan Kuvataidekoulu järjestää lakisääteistä kuvataiteen ja käsityön taiteen perusopetusta 3–18-vuotiaille lapsille ja nuorille sekä kuvataiteen taiteen perusopetusta aikuisille Savonlinnan seutukunnan alueella. Opetus on laajennettua yleisen oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta, joka tarkoittaa arvioitavaa itsenäistä työskentelyä nuorten ja aikuisten ryhmissä.

Lasten ja nuorten opetus

Lasten ja nuorten opinnot etenevät tavoitteellisesti tasolta toiselle. Päätötodistuksen saa suoritettuaan perusopinnot (6 opintokokonaisuutta) ja syventävät työpajaopinnot (4 opintokokonaisuutta), yhteensä 10 opintokokonaisuutta sekä tehtyään lopputyön, joka sisältää teoksen, tai teoskokonaisuuden, portfolion työskentelystä ja siihen liittyvät väli- ja loppuseminaarit. Lopputöiden tekijät pystyttävät yhdessä teoksistaan yhteisnäyttelyn, joka on myös osa oppimisprosessia. Opintojen laajuus on 760 tuntia ja niiden suorittamiseen menee yleensä 9 vuotta. Opinnot muodostuvat yhteisistä ja syventävistä opinnoista, joita on yhteensä kymmenen opintokokonaisuutta. Jaksoja on lukuvuoden aikana kuusi.

Yhteiset opinnot, opintokokonaisuudet 1–3

Kolme ensimmäistä opintokokonaisuutta suoritetaan kukin yhden lukuvuoden aikana. Viikoittainen opintokerta on kestoltaan 2 oppituntia. Lukuvuodessa on yhteensä 30 opintoviikkoa.

Yhteiset opinnot, opintokokonaisuudet 4–6

Opintokokonaisuudet 4–6 suoritetaan kahden vuoden aikana. Viikoittainen opintokerta on kestoltaan 3 oppituntia, joista kertyy lukuvuodessa 90 tuntia. Yhdessä lukuvuodessa suoritetaan 1,5 60 oppitunnin laajuista opintokokonaisuutta.

Työpajaopinnot, opintokokonaisuudet 7–10 (syventävät opinnot)

Työpajaopinnoissa opintokokonaisuuden laajuus on 100 tuntia vuodessa. Opintokokonaisuus sisältää 96 oppituntia ja 4 tuntia itsenäistä työskentelyä. Opetus järjestetään 3 viikotunnin opintokerroilla. Kukin opintokokonaisuus kestää yhden lukuvuoden. Opiskelija voi halutessaan valita useamman työpajan saman vuoden aikana suoritettavaksi. Neljäntenä vuonna, opintokokonaisuudessa 10, oppilas tekee opinnoistaan lopputyön, joka sisältää teoksen, tai teoskokonaisuuden, portfolion työskentelystä ja oman teoskokonaisuuden ripustamisen Linnalan Kuvataidekouluun lopputyönäyttelyyn. Lopputyö voi olla teos, teossarja, tuote tai muu visuaalinen esitys. Lopputyön tekeminen on vapaaehtoista ja 10. opintokokonaisuuden voi suorittaa myös tekemättä lopputyötä. Tällöin saadaan opinnoista osallistumistodistus.

Aikuisten opetus

Aikuisten opintojen laajuus on 800 tuntia ja ne voi suorittaa 8 vuodessa. Aikuisten taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opinnot muodostuvat perus- ja työpajaopinnoista, joita on yhteensä kymmenen opintokokonaisuutta (6 + 4). Aikuistenkin opintoihin kuuluu vapaaehtoisena lopputyön tekeminen.

Yleinen toimintastrategia

Taiteen perusopetuksen lisäksi Linnalan Kuvataidekoulu järjestää mm. kesäleirejä, on aktiivisesti mukana erilaisissa taide- ja kulttuuriprojekteissa, sekä järjestää tilauskoulutusta ja yksilöopetusta kysynnän mukaan. Kuvataidekoulu pyrkii vastaamaan laajentuneen Savonlinnan seutukunnan tarpeisiin aktiivisesti. Yhteistyötä tehdään alueen taideoppilaitosten, sekä muiden Savonlinnan seudulla toimivien kulttuuritoimijoiden kanssa. Linnalan Kuvataidekoulu on mukana Savonlinnan kaupungin Koulut ja kulttuuri -yhteistyöryhmässä.

Linnalan Kuvataidekoulussa opiskelee vuosittain reilut 200 opiskelijaa, ikäjakaumaltaan n. 6-vuotiaista senioreihin. Kuvataidekoululla on vankka asema alueen vapaa-ajan toimintojen tuottajana. Savonlinnan kaupunki on Linnalan Kuvataidekoulun merkittävä yhteistyökumppani, joten Kuvataidekoulun on tärkeää olla omalta osaltaan mukana tukemassa alueen kestävä kehityksen aluestrategiaa.

Pyrimme taideoppilaitoksena tukemaan opiskelijoiden luovuutta ja vaikuttamaan ympäristölähtöisiin valintoihin, ettei aina tarvitse ostaa uutta, voi myös tehdä itse. Pyrimme jakamaan globaalia ympäristötietoutta, kansainvälisyyttä ja ymmärrystä maapallon nykytilasta ja edistämään ymmärrystä siitä, että itse voi vaikuttaa asioihin esimerkiksi taiteen keinoin.

Toimintavuosi Linnalan Kuvataidekoulussa

Toimintavuosi 2023 sujui Linnalan Kuvataidekoulussa tavalliseen tapaan. Opetuksen ohessa järjestettiin Suomen harrastamisen mallin "Miun harrastus" -kerhotoimintaa Kallislahden koululla ja Pihlajaniemen koululla. Keväällä järjestettiin Oppilastöiden kevätnäyttely ja Kuvataidekoulun päättävien Lopputyönäyttely.

Kulttuuripolku-työpajat

Linnalan Kuvataidekoulu tekee yhteistyötä Savonlinnan kaupungin kanssa Kulttuuripolku-työpajojen järjestäjänä. Kevätkaudella työpajat järjestettiin jälleen Riihisaaren museolla. Työpajoissa vieraili noin 200 kolmasluokkalaista opettajineen. Linnalan Kuvataidekoulusta Marianne Ketolainen ja Pauliina Härkönen toimivat työpajojen opettajina. Marianne Ketolainen vieraili opettamassa lisäksi seutukunnan muissa toimipisteissä Savonrannan, Punkaharjun ja Kerimäen kouluilla.

Opetukseen liittyvien tavoitteiden toteutuminen

Opetuksen pääsisältö oli perinteisissä ja vakiintuneissa osa-alueissa, joita kuvataiteessa ovat mm. piirustus, maalaus, grafiikka, keramiikka, sarjakuva, valokuvaus ja rakentelu sekä käsityössä mm. esinesuunnittelu ja esineiden valmistus, tekstiilin ja vaatetuksen suunnittelu ja valmistus sekä ympäristön rakentaminen ja suunnittelu. Valokuvauksen jaksot olivat mukana kaikissa työpajaopinnoissa sekä nuorilla että aikuisilla. Toimintavuonna pääpaino on ollut erityisesti oman työskentelyn dokumentoinnissa. Opetuksen strategiana oli vuonna 2023 'Sivistys', joka näkyi opiskelussa esimerkiksi kirjallisina aiheina. Arkkitehtuurin opetus vahvasti paikkansa opetussuunnitelmassa, ja tilasuunnittelun alkeita opetettiin Kuvis 1 -ryhmässä. Opetuksessa pääpaino oli opiskelijoiden omakohtaisessa opetussuunnitelmaan pohjautuvassa työskentelyssä, säännöllisyydessä ja vuorovaikutuksessa ryhmässä. Linnalan Kuvataidekoulu tuotti säännöllisesti sisältöä Facebook- ja Instagram -sivuilleen.

Arviointi

Itsearviointi, vertaisarvioinnit ja lopputyön arvioinnit ovat vahvasti mukaan Linnalan Kuvataidekoulun taiteen perusopetuksen opiskelussa. Opiskelijoita ohjattiin edelleen oman työskentelynsä dokumentointiin ja itsearviointiin, jotka ovat pohjana opettajien arvioinneille.

Savonlinnan kuvataidekoulun tuki ry

Savonlinnan kuvataidekoulun tuki ry oli mukana Linnalan Kuvataidekoulun arjessa mm. tärkeällä avustustoiminnalla vuosittain Opintoinfotilaisuuksissa ja kevätnäyttelyn avajaisissa, sekä auttamalla eri näyttelyjen ripustamisessa. Savonlinnan kuvataidekoulun tuki ry on mukana myös haettaessa määrä- ja hankerahoja koulun toimintaan.

Linnalan Kuvataidekoulun oppilastöiden kevätinäyttely ja Lopputyönäyttely järjestettiin totuttuun tapaan Taito Shopin näyttelytilassa ja Kuvataidekoulun grafiikan luokassa 1.-22.4.2023. Kevätinäyttelyn, kuten koko vuoden opintojenkin teemana oli "Nyky aika". Näyttely sai positiivista palautetta kävijöiltä, joita oli n. 1000. Lopputyön Linnalan Kuvataidekoulussa suoritti kolme opiskelijaa, kaikki heistä nuorisopiskelijoita.

6.7. KUVATAITEIDEN JA MUOTOILUN OPETUS

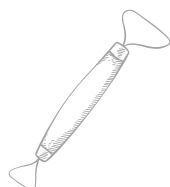
Linnalan Opiston taideaineiden opetus tarjosi monipuolista kuvataiteen, keramiikan, lasinsulatuksen, ikonimaalauksen ja valokuvauksen opetusta Savonlinnan seudun asukkaille. Kevätinäyttely järjestettiin Linnalan opiston luentosalissa 28.5.–14.6.

Opiskelijälähtöisyys

Taideaineiden opetuksessa pääpaino oli opiskelijoiden omakohtaisessa työskentelyssä ja pitkäjänteisessä tutustumisessa työskentelytekniikkaan. Työskentelyn ohessa opetus sisältää taiteen teoriaa ja historiaa. Opetus pyrki vastaamaan opiskelijoiden toiveisiin siitä mitä erityisesti he halusivat opinnoissa painotettavan. Tavoitteena oli säännöllinen ja pitkäjänteinen opiskelu ja antoisa vuorovaikutus samanhenkisessä ryhmässä.

Opetustarjonta

Kuvataiteessa opetusohjelmassa olivat perinteiset maalaustekniikat mm. akvarelli- ja ikonimaalaus. Opiskelijoille, jotka haluavat kokeilla useita maalaustekniikoita, oli mahdollisuus opiskella Maalauksen luovat tekniikat -ryhmässä, jossa lukuvuoden aikana käytiin läpi 4 eri maalaustekniikkaa kuuden viikon jaksossa. Keramiikassa perinteinen käsin rakennustekniikka oli kurssitarjonnan keskiössä.

6.8. KÄDENTAITOJEN JA KOTITALOUDEN OPETUS

Teknisen työn kurssit Savonlinnan ammattiopisto Samiedulla ja verhoilukurssit Verhoomo Millin tiloissa olivat edelleen suosittuja. Monipuoliset perinnekasityöt kiehtoivat, mahdollisuutena opetella nypläyksen lisäksi myös lautanauhan teko. Koukuttavat lankatyöt, kuten kuvassa oleva mosaiikkivirkkaus, kiinnosti. Lähes täydet ruokakurssit houkuttelivat makumatkoille moniin eri maihin.

Kuva. Mosaiikkivirkkaus

Yhteistyö Taito Itä-Suomi ry:n kanssa jatkui mm. siten, että lyhytkurssit toteutettiin käsityökeskuksen järjestäminä Puistokatu 7:n tiloissa.

6.9. TEATTERIN, ILMAISUN JA KIRJALLISUUDEN OPETUS

Teatteri-ilmaisun lapsiryhmä (9–12 v.) ja Linnalan nuorisoteatteri 13–18-vuotiaille aktivoivat nuoria alakouluikäisestä lähtien teatterin ja ilmaisun ihmeelliseen maailmaan improvisaatioharjoitteiden avulla.

Linnalan aikuisteatteri valmistaa esityksiä seniori-ikäisten päiväryhmän ja iltaryhmän toimesta teatteriohjaaja Martti Luukon ohjaamana. Esitykset ovat Linnala-salissa. Linnalan teatterin päiväryhmä (seniorit) valmistivat esitykseksi Pia Kärkkäinen-Hannikaisen kirjoittaman huumoria ja epätavallisia tapahtumia sisältävän pienoisenäytelmän Amerikan perintö. Iltaryhmä valmisti Liisa Heiskasen kirjoittaman näytelmän Akat etelässä, joka nauratti suomalaisten toljailuille etelänmatkalla. Päiväryhmä esitti 5 näytäntöä helmi-maaliskuussa. Iltaryhmä esitti 6 näytäntöä maaliskuuhun. Syyslukukaudella työstettiin ja harjoiteltiin tulevia uusia näytelmiä.

Runopiiri Linnan Lausujia ohjaa Kaarina Lavonen. Ryhmän esiintymiset 2023

12.4. Runo on vapaa Joelissa yhteistyössä kirjoittajayhdistys Akselin ja Savonlinnan kaupunginkirjaston kanssa (20 osallistujaa)

16.4. UNICEF –tilaisuus esiintyjänä Kaarina Lavonen (80)

23.4. Runomatinea Linnalassa. Elämää ei sen enempää - lauluryiikkaa (60)

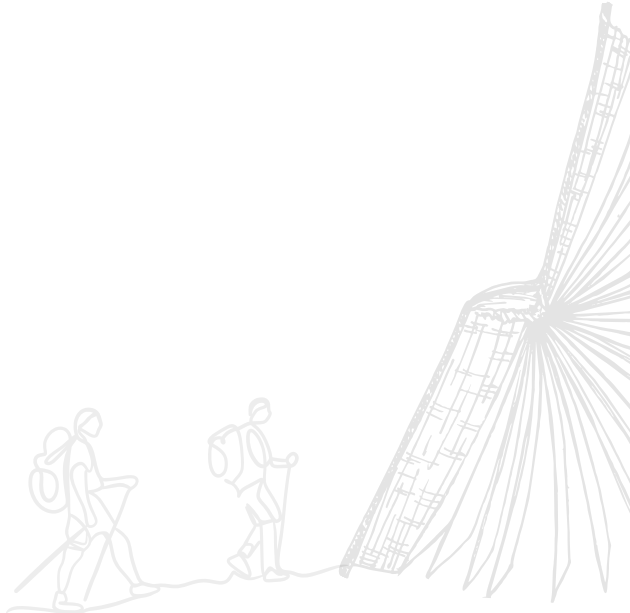
19.9. Kirjasto Joeli 10 v (20). Esiintyjinä Marja Hakkarainen, Kaarina Lavonen, Maire Makkonen ja Sisko Puustinen

30.9.–1.10. Lausuntakurssi 40 v- juhluvuoden runomatinean ja Runoratsu -kiertueen runojen harjoittelua, ohjaajana lausuntataiteilija, näyttelijä Henna Hakkarainen Lausujain Liitosta

- 10.10. Miki Liukkosen muistolle -tilaisuus Savonlinna -kvartetin kanssa Talvisalon kappelissa, tuotto Mielenterveysseuralle (50) esiintyjinä Marja Hakkarainen, Kaarina Lavonen ja Sisko Puustinen
 11.10.-3.11. Runoratsu -kiertue päiväkodeissa (11 päiväkotia, tavoitettiin 260 lasta ja aikuista)
 26.11. Linnan Lausujat 40 v juhlamatinea Malja runolle! Linnalassa (60)

Luovan kirjoittamisen syyskauden teemana oli novelli, joka on kirjallinen esitys useista tapahtumista tai yksittäinen tilanne tiivistetyssä muodossa. Kurssin aikana syntyneitä teksteistä kuultiin omia ja toisten tekstejä.

6.10. YHTEISKUNNALLISTEN AINEIDEN JA KANSALAISTAITOJEN OPETUS

Yhteiskunnallisista kurssiteemoista tähtitiede ja lintukurssin aakkoset ja jatko olivat hyvin suosittuja ja toivottu kursseja. Kurssin opettajana toimi tähtitieteen tohtori, lintuharrastaja Eira Kotoneva. Sijoittaminen oli edelleen hyvinkin vetovoimainen kurssiaihe. Opettajana toimi Savonlinnan osakesäästäjien sihteeri Sirkku Liimatainen. Järjestyksenvalvojan kertauskurssi pidettiin syksyllä.

Yleisluentona järjestettiin mm. Kotitapaturmien ennalta ehkäiseminen. Muita suosittujen luentojen teemoja olivat edelleen edunvalvonta ja edunvalvontavaltuus sekä jäämistöoikeus sisältäen perintöoikeusteeman. Luennoitsijana toimi varatuomari Toni Andersin. Syyslukukaudella järjestettiin Finnmarkin päiväretkiluento, joka käsitti Pohjois-Norjassa olevan Finnmarkin maakunnan luontoretkialueita. Osallistujat olivat hyvin tyytyväisiä uusiin retkikohteisiin. Tietoiskuja järjestettiin yhteistyössä Linnalan omaishoidontuen kanssa.

Kurkistuksia kotiseutuun -retki – Savonlinnan Wanhaan Puhokseen la 27.5. Retkellä tutustuttiin Savo-Karjalan rajaseudun historiaan ja perinteisiin. Vierailukohteina olivat Raikuun kanava, Juhanantupa Hummovaarassa. Wanha Puhos ja Koivikon kartano. Retki järjestettiin yhteistyössä Savonlinnan oppaat ry:n ja Pyhän Olavin Kilta ry:n kanssa.

6.11. KERIMÄEN, PUNKAHARJUN JA SAVONRANNAN ALUEIDEN OPETUS

Opistopalvelujen alueellinen tarjonta ja opetuksen saavutettavuus on pyritty säilyttämään hajauttamalla toimintaa eri puolille pitäjää, jotta palvelut olisivat lähellä käyttäjiä. Haja-asutusalueella kursseja järjestettiin Kerimäen, Punkaharjun ja Savonrannan taajamissa sekä kouluilla ja kylätaloilla. Liikuntaryhmiä oli opintoryhmistä eniten lukumääräisesti.

Kerimäellä kokoontui Kerimäen Naislaulajat musiikin parissa ja pianon soitossa sai yksilöopetusta. Kirjallisuudessa oli tarjolla Sanataidepaja, joka sisälsi monipuolisesti erilaista luovaa kielellistä ilmaisua. Tietotekniikassa kohderyhmänä olivat seniorit. Opetusta saatiin puolet tietokoneen ja puolet älypuhelimien käytössä. Kädentaitojen ryhmiä oli Kerimäen taajamassa sekä Makkolassa ja Silvolassa. Huonekalujen verhoilu ja entisöinti oli hyvin suosittu opiskelijoiden keskuudessa. Ikäihmisten virikeryhmä, sekä Lukupiiri kehitysvammaisille jatkoivat vakiintunutta toimintaansa, ja Näytelmäryhmä harjoitteli keväällä Thorbjorn Egnerin näytelmän Kolme iloista rosvoa, joka esitettiin kesällä. Liikunnassa oli tarjolla Niska-hartiajumpaa, kahvakuulatunteja, kuntoliikuntajumpaa ja kuntosaliryhmät työikäisille ja senioreille. Kerimäen liikuntahalli mahdollisti kuntosalitoiminnan ja isot jumparyhmät.

Kevätnäyttelyssä Kerimäen kirjaston kokoustilassa 22.–23.4. oli esillä Makkolan kudontaryhmän, Silvolan käsityöryhmän ja Kerimäen päiväkäsiyöryhmän töitä. Kävijöitä oli n. 65 henkilöä.

Punkaharjulla ryhmät kokoontuivat Linnalan toimipisteessä, Kauppatie 16:ssa. Ryhmistä siellä kokoontuivat Punkaharjun Runoryhmä, Kudonta ja käsityöt, Tietotekniikan ryhmät, Keramiikkaryhmä, Verhoilu, Punkaharjun Pelimannit, Ukuleleorkesteri Harjukebox sekä Punkaharjun yksilöopetus laulussa. Uudessa kädentaidon lyhytkurssissa tutustuttiin kehräyksen saloihin

Punkaharjun opetustarjontaan sisältyi kädentaitoja, musiikkia, ilmaisua, liikuntaa ja kuvataidetta. Kuoro toiminta oli aktiivista Punkaharjun Naislaulajien ja Punkaharjun Mieslaulajien ansiosta. Puruveden Pelimannit harjoittelevat ja esittävät sovitettua kansanmusiikkia ja vanhaa tanssimusiikkia. Kirjapiiri kokoontui kirjastossa.

Punkaharjun kevätnäyttely pidettiin 15.–16.4. ja esillä oli puu- ja metallityöryhmän, verhoiluryhmän, Vaaran-, Särkilahden-, Hiukkajoen- ja keskustan kudonta- ja käsityöryhmien töitä sekä posliininmaalauksen-, keramiikka-, rakukeramiikka- ja lasinsulatusryhmän töitä. Näyttelyssä esiintyi ukuleleorkesteri Harjukebox. Kävijöitä oli n. 90 henkilöä. Alueellisen tarjonnan näkökulmasta Hiukkajoki, Kulennoinen, Vaara ja Särkilahti olivat edelleen aktiivisia kyliä myös opistotoiminnan kannalta.

Savonrannalla opetusta annettiin musiikissa, kädentaidoissa ja tietotekniikassa. Iloisen yhdessäolon merkeissä Jouhikkokurssilla soitettiin perinteistä savonrantalaista Villas-mallin jouhikkoa ja Jouhikonrakennuskurssilla voi tehdä oman soittimen. Kädentaitajia oli puutyö- ja entisöinti- sekä Käsin tekemisen iloa Rönkkötalo -kurssilla. Opintoryhmät kokoontuivat Savonrannan koululla, Rönkkötalossa ja Savonranta-talossa.

6.12. ENONKOSKEN ALUEEN OPETUS

Enonkosken kunnan kanssa toistaiseksi tehty erillissopimus opistopalveluiden tuottamisesta Enonkosken kunnassa jatkui. Opetusta Enonkoskella järjestettiin 586 tuntia. Opintoryhmiä suunniteltiin yhteistyössä Enonkosken sivistystoimen kanssa, kuntalaisten toiveet huomioiden.

Opetustarjonnassa keskeisimpiä aineryhmiä olivat musiikki, liikunta, tietotekniikka, kädentaidot sekä keramiikka. Musiikkia voi harrastaa viihdekuorossa. Keramiikkakurssi, jooga ja terveysliikunta olivat edelleen suosituimpia opintoryhmiä. Esikoulu- ja alakouluikäisille tarkoitettu lasten kuvataidekurssi oli suosittu monipuolisen sisältönsä puolesta, aiheina mm. maalaus, savityöskentely ja pleksimaalaus, vain jotain mainitaksemme. Kysynnän takia järjestettiin myös lasten taideleiri heinäkuussa. Kursseja oli tarjolla pääosin Enonkosken koululla ja Simanalan kylätalossa. Muita opetuspaikkoja olivat Vanhustentalon kerhotila ja KoskiGalleria.

Enonkosken kevätnäyttely oli 6.–7.5. KoskiGalleriassa. Esillä oli lasten kuvataide-, Simanalan kudonta-, keramiikka-, rakukeramiikka- ja keskustan käsityöryhmän töitä. Kävijöitä oli noin 65 henkilöä.

7. LINNALAN LEIKKIKOULU

Leikkikoulun toimintavuosi oli muutosten aikaa. Kaupungin lapsimäärän väheneminen näkyi Leikkikoulun toiminnassa siten, että syksyllä oli lapsia vähemmän kuin keväällä. Keväällä oli kahdeksan alle 3-vuotiasta lasta ja 12 yli 3-vuotiasta lasta. Laskennallisesti keväällä oli 26 lasta. Syksyllä ryhmässä oli 12 lasta, joista neljä oli alle 3-vuotiasta ja kahdeksan oli yli 3-vuotiasta. Laskennallisesti varhaiskasvatuspaikkoja oli siis käytössä 15. Vuoden 2024 alussa ryhmä saatiin kuitenkin täyteen; seitsemän alle kolmevuotiasta ja kahdeksan yli kolmevuotiasta lasta.

Varhaiskasvatussuunnitelman mukainen monipuolinen hoito, kasvatus ja opetus toteutui alkuvuoden neljän pätevä, vakinaisen työntekijän toimesta. Syksyllä kasvatusvastuullista henkilökuntaa oli kolme. Englantipainotteisuus toteutui viikoittaisina englantituokioina 3–4 - ja 5–6 - vuotiaiden pienryhmille sekä aamupiireillä kaikenikäisille laulujen, lorujen ja leikkien muodossa. Englannin opetukseen saimme työntekijäksemme englantilaisen varhaiskasvatuksen opettajan. Hän sijaisti vakituista varhaiskasvatuksen opettajaa. Leikkikoulussa aloitti 25.9.2023 uusi päiväkodinjohtaja ja Varhaiskasvatuksen erityisopettaja VEO Pasi Savolainen, kun Tuula Pölönen eläköityi 31.10.2023.

Leikkikoulu oli suljettuna 7.–31.7, mikä helpotti osaltaan henkilökunnan loma-aikatauluja. Kevätjuhla pidettiin 16.5. Varhaiskasvatuksen työntekijöiden kauden aikana ottamia tilannekuvia näytettiin juhlissa isolta screeniltä vanhempien ja isovanhempien suureksi iloksi. Kuvia ja videopätkiä on ollut nähtävänä myös leikkikoulun suljetussa Facebook-ryhmässä, jossa suurin osa vanhemmista on mukana. Kevätjuhlassa oli 56 vierasta. Joulupuurolla 12.12. oli 28 vierasta. Vanhempainilta oli 1.11, jossa mukana kuusi vanhempaa

Opiskelijoita oli Spesialta maaliskuussa muutaman viikon ajan yhtenä päivänä viikossa. Sosionomiopiskelija oli keväällä harjoittelussa. TET-harjoittelijoita oli myös toimintavuoden aikana. Keväällä oli maahanmuuttajaopiskelija TET-harjoittelussa. Hän toi yksikköön mukavan kansainvälisen tuulahduksen. Hän aloitti 7.8. varhaiskasvatuksen opettajan sijaisena Leikkikoulussa. Työkokeilussa oli 13.11.2023 – 12.1.2024 välisenä aikana Suomeen muuttanut filippiiniläissyntyinen henkilö.

Yhteistyö

Kaupungin varhaiskasvatuksen VEO kävi elokuuhun asti havainnoimassa lapsiryhmää ja antamassa hyviä neuvoja henkilökunnalle. VEO:n osuuden 25.9. alkaen hoiti päiväkodinjohtaja ja VEO Pasi Savolainen. Lasten tuen kannalta päivittäin läsnä oleva VEO pystyy antamaan tukea myös päivittäin.

Lionsklubi Savonlinna/Eerikki lahjoittamalla rahalla hankittiin Leikkikouluun oma kitara ja bluetooth-kaiutin.

Yhteistyönä Linnalan opiston musiikinopetuksen kanssa seitsemän leikkikoululaista keväällä ja kolme syksyllä osallistui Maija Keskinen soitonopetukseen hoitopäivän aikana. Joulukuussa syksyn soitto-oppilaiden soittoesitykset kuvattiin videolle ja jaettiin kyseisten lasten vanhemmille iloksi. Leikkikoulun isommat lapset kävivät laulamassa seniorikeskuksen asiakkaille muutaman kerran toimintavuoden aikana. Syksyllä paistettiin yhdessä pullia, lähempänä joulua tehtiin joulukortteja välitettäväksi Simot ja Siskot - toiminnan kautta ja paistettiin myös pipareita.

Yhteistyö seniorikeskuksen kanssa on ollut hyvin antoisaa ja sitä jatketaan tulevinakin vuosina. Nooan arkki – risteilyllä käytiin 24.5.2023. ”Oletko kuullut järven”-tapahtumassa Kirjasto Joelissa 26.1.2023 askartelimme yhdeksän 4-6-vuotiaan lapsen kanssa.

Yhteistyö kaupungin ruokapalveluiden kanssa jatkui edelleen päivittäisenä lounasruokailuna musiikkiopiston ruokalassa. Koulujen loma-aikoina lounaat tilattiin leikkikoululle Karpalo-kodin keittiöstä. Aamu- ja välipalat valmistettiin ja syötiin leikkikoulun tiloissa.

Koulutuksista Varda-webinaareihin osallistui Kirsi Kohonen ja Sivistan Teams-palaveriin Tuula Pölönen. Taloustilanne heikentyi syyskauden aikana, koska alle 3-vuotiaiden osuus lapsiryhmästä vei paikkoja yli kolmevuotiailta. Alle 3-vuotiaan palvelukerros varhaiskasvatuslain mukaista mitoitusta laskiessa on 1,75. Kysyntää alle 3-vuotiaiden varhaiskasvatuspaikoista oli paljon, etenkin loppuvuoden aikana, joten jatkuvuus Savonlinnan kaupungin palvelusetelipäiväkotina oli luontevaa.

8. LINNALAN SENIORIKESKUS

Seniorikeskuksen toiminnan tavoitteena on tarjota monipuolista ja kotona asumista tukevaa päivätoimintaa ikääntyville. Toiminnan tavoitteet ovat ikääntyvien yhteisöllisyys ja osallisuus, joita edistetään liikunnallisilla, muistia ylläpitävillä, omatoimisuuteen kannustavilla- ja ikääntymiseen sopeuttavilla laadukkailla ohjaustoiminnoilla.

Yhteistyötä tehtiin terveydenhuollon, sosiaalitoimen ja sosiaali- ja terveysalan oppilaitosten kanssa. Yhteistyö omaisten kanssa oli tiivistä ja välttämätöntä. Etelä-Savon hyvinvointialue Eloisan kotihoito oli olennainen väylä uusien asiakkaiden rekrytoinnissa.

ASIAKASRYHMÄ	OSALLISTUMISKERRAT
Senioreiden päivätoiminta	1812
Juttu-Tupa afaatikoille	131
Yhdistysten kerhotoiminta	729
Erityisryhmät (kehitysvammaiset)	587
Yhteensä	3269

Senioreiden päivätoimintaa järjestettiin kaksi kertaa viikossa. Asiakkaiden keski-ikä oli noin 85 vuotta. Asiakkaalta perittävään päivämaksuun (20 € / 25 € saunapäivä) sisältyi aamiainen, lounas, päiväkahvi sekä ohjattu toiminta. Lisäksi kahdeksalle yhdistykselle järjestettiin kerhotoimintaa toiveiden mukaan.

Erityisryhmien ohjaus oli osa toiminnallista työtä.

Kehitysvammaisten erityisryhmiä ohjattiin kolmessa Attendon asumisyksiköissä (Pehtoori, Ruustinna ja Ahola) sekä Linnalassa. Kerhoihin osallistui yhteensä 48 henkilöä joka toinen viikko. Lisäksi järjestettiin yhteiset kevätkarkelot, joulujuhla sekä diskot hiihto- ja syyslomaviikoilla.

Seniorikeskus järjesti ikääntyneiden joululahjakeräyksen sekä koordinoi Siskojen ja Simojen ”joulupostia ikäihmisille” joulukortti keräyksen. Keräykset saavuttivat edelleen suuren suosion; lahjoja saatiin 221 ja kortteja 1003 ilahduttamaan savonlinalaisia ikäihmisiä sekä omaishoitoperheitä.

Henkilökuntaa seniorikeskuksessa oli yksi kokoaikainen ohjaaja. Palkkatuettuna seniorikeskuksessa oli osa-aikainen työntekijä syys-joulukuun ajan, jonka lisäksi 2–3 henkilöä toimi työvoimapoliittisin järjestelyin joko kuntouttavassa työtoiminnassa tai työkokeilussa. Eloisan yhteisöavustuksen avulla seniorikeskukseen palkattiin avustaja touko-kesäkuun sekä elo-joulukuun ajaksi. Seniorikeskuksessa oli keväällä myös kaksi sosionomiopiskelijaa ja syksyllä yksi hoiva-avustaja opiskelija työssäoppimisen jaksolla.

9. VIRIKKEILLÄ VIRKEÄKSI -HANKE

Virikkeillä virkeäksi oli Kyyhkylä-säätiön rahoittama hanke, jonka aikana laajennettiin ikäihmisille suunnattua viriketoimintaa Savonlinnan kaupunkikeskustan ulkopuolelle. Hankkeen toteutusajaksi oli 1.9.2022 - 31.5.2023. Virikekerhoja järjestettiin tarvelähtöisesti Kerimäen, Punkaharjun ja Savonrannan kaupunginosissa ja kylillä sekä Savonlinnan haja-asutusalueella ja kaupunkitaajaman senioritalojen kerhohuoneissa. Virikekerhoissa oli ohjatusti mm. askartelua, laulamista, jumppaa, pelejä, ulkoilua, lehdenlukutuokioita, juttutuokioita ja kahvituokioita. Virikekerho oli osallistujille maksutonta ja kesti kerrallaan 2–3 tuntia. Kerhot kokoontuvat ryhmän toiveiden mukaan joko viikoittain tai joka toinen viikko.

Koko hankkeen aikana kerhoja pidettiin 10 eri kerhotilassa yhteensä 145 kertaa, niihin osallistui 153 eri henkilöä ja käyntikertoja oli yhteensä 1 007 (käyntikerta= kerhoihin osallistujien yhteenlaskettu summa). Naisten osuus oli suurempi kuin miesten ja ikäjakauma 57–95 vuoden välillä. Lisäksi hankkeessa koulutettiin vapaaehtoisia ikäihmisten toiminnan tueksi. Peruskoulutuksena hankkeessa toteutettiin vapaaehtoistoiminnan perusteet ja vapaaehtoistoiminnan kurssille osallistui 8 henkilöä. Kurssin sisältönä oli teoriaopiskelun lisäksi käytännön harjoittelu.

Virikekerhotoiminnan päättyminen hankkeen loppuessa aiheutti osallistujissa epävarmuutta. Monille heistä kerhotoiminta oli tuonut toivottua sisältöä elämään ja yhteenkuuluvuutta ikätovereidensa kanssa. Hankkeen päätyttyä toiminnot eivät kuitenkaan juurtuneet jatkuviksi käytänteiksi.

10. LINNALAN OMAISHOIDONTUKI (STEAK3)

Linnalan omaishoidontuki tarjoaa omaishoitotilanteessa oleville perheille ohjausta, neuvontaa, koulutusta, vertaistukea sekä viriketoimintaa erilaisten tapahtumien ja retkien muodossa. Yhteistyöverkosto on kattava ja siihen kuuluu mm. Etelä-Savon Hyvinvointi-alue ELOISA, Savonlinnan seudun omaishoitajat ry, Pieksämäen omaishoitajat ry/OmaisOiva-projekti sekä Etelä-Savon muistiluotsi. Omaishoitajaliitosta työntekijä sai ajankohtaista tietoa reaaliaikaisesti osallistumalla liiton tarjoamiin koulutuksiin ja muihin tapahtumiin etäyhteyksin.

Syyskaudella järjestettiin omaishoitajille kaksi Ovet-valmennusta yhteistyössä Pieksämäen omaishoitoyhdistyksen ja Savonlinnan NNKY:n Kohtaamistaide-hankkeen kanssa. Ovet-valmennuksen punaisena lankana on omaishoitajien vahvuksien tukeminen ja uusien voimavarojen löytäminen yhdessä toisten omaishoitajien kanssa. Se on osallistujille maksutonta ryhmätoimintaa, jossa käsitellään alustusten, keskustelun ja harjoitusten avulla keskeisiä omaishoitajuuteen liittyviä asioita. 16-tuntia ja 8 kokoontumiskertaa kestävään valmennukseen osallistui 11 omaishoitotilanteessa olevaa henkilöä. Ovet-Valmennus on Omaishoitajaliiton kehittämä malli, ja siinä saa toimia vain liiton kouluttamat henkilöt.

Yhteistyö ja käytänteet vakiintuivat Järjestötalo Kolomosen koordinoiman Hyvinvointi-alue ELOISAN Kansalaistorilla toteutettavan OLKA-toiminnan kanssa. Toimintojen esittely OLKA-pisteellä osoittautui hyväksi mahdollisuudeksi lisätä tietoisuutta Linnalan toiminnoista, tavoittaa kohderyhmiin kuuluvia henkilöitä ja luoda uusia toimintatapoja verkoston välillä. Toimintavuonna Linnala toimi OLKA-pisteellä 9 aamupäivää, ja Linnalan Roll-up oli esillä tilassa kaiken aikaa. OLKA-toiminnan kautta levisi myös eri viestimiin, yhteistyöverkostolle ja asiakaskunnalle tietoa Linnalan matalan kynnyksen palveluista. Linnalasta toimintaa koordinoi Omaishoidontuki. Omaishoito-asiat tavoitti 249 hlöä.

Etelä-Savon hyvinvointialueen omaishoitoyhdistys sai hankerahoitusta (v. 2022–2023) Kyyhkylä-säätiöltä Voimasointu- Musiikista voimaa omaishoitoperheille Etelä- Savossa -toimintaan. Savonlinnassa hanke toteutuu Linnalan Seniorikeskuksessa. Musiikinopettaja Maija Keskisen johdolla omaishoitajaperheille tarjottiin mahdollisuus osallistua iloa tuottaviin lauluhetkiin kevätkaudella 2023. Tilaisuuksia järjestettiin kuusi (6) kertaa ja niihin osallistui yhteensä 85 henkilöä. Savonlinnassa toimintaa koordinoi Linnalan omaishoidontuki.

Oppilaitosyhteistyö

Karelia Ammattikorkeakoulusta kaksi geronomiopiskelijaa suoritti opintoihinsa liittyvää harjoittelua Linnalassa. Parityöskentelynä toteutetussa harjoittelussa opiskelijat suunnittelivat ryhmätoimintamallin hoidettaville omaishoitajien Ovet-valmennuksen sekä kohtaamistaidetoiminnan teemoihin pohjautuen. Toimintamalli tarjosi hoitajille mahdollisuuden osallistua pitkäkestoiseen ja säännölliseen toimintaan (8 kertaa) hoidettavan ollessa samanaikaisesti heille järjestetyssä toiminnassa. Opiskelijoiden suunnittelema ryhmätoimintamalli soveltuu käytettäväksi ja muokattavaksi muihinkin toimintoihin. Toimintamalli lisäsi opiskelijoiden sekä opettajien tietoisuutta ikääntyvien omaishoitoperheiden haastavasta elämäntilanteesta. Linnalan omaishoitotuen työntekijä toimi työpaikkaohjaajana opiskelijoille koko puolivuotta kestäneen prosessin ajan.

Sosionomiopiskelija, joka on toteuttanut useamman harjoittelun Linnalassa vuodesta 2019 alkaen on opintojensa loppusuoralla. Linnala toimii opinnäytetyön toimeksiantajana ja opinnäytetyön aihe on ”Vapaaehtoistyö estämässä syrjäytymistä ja tukemassa ikääntyneen arkea” ja valmistuu keväällä 2024.

11. LINNALAN YSTÄVÄNTUVAT (STEA AK3)

Viisi eri puolilla Savonlinnaa kokoontuvaa ystäväntupaa toimivat vapaaehtoisten päivystäjien kokoon kutsumina, Hernemäen- ja Pääskylahden ystäväntupa kerran viikossa, Venla ja Nuottakoti joka toinen viikko ja Laaksokodin ystäväntupa kerran kuukaudessa. Toiminnan tarkoitus on tarjota ihmisille mahdollisuus osallistua toimintaan, joka torjuu yksinäisyyttä ja syrjäytymistä. Tupien käyttäjät ovat sitoutuneita toimintaan ja kokevat saavansa vertaistukea ja tärkeän tukiverkoston arkeensa.

Ystäväntupien toiminta tukee yksilön sosiaalista vuorovaikutusta ja muokkautuu kävijöiden kiinnostuksen kohteiden ja ajankohtaisten asioiden mukaan. Vierailijoina käy eri alojen asiantuntijoita sekä sosiaali- ja terveydenhoitoalan opiskelijoita. Toimintaa ohjaavat myös askartelun ammattilaiset ja harrastajat. Luluhetket ovat yksi tärkeä toimintamuoto. Ystäväntupien kävijät ovat pääsääntöisesti eläkeläisiä ja ikääntyneitä.

Toimintavuonna ystäväntuvilla toteutui useita muutoksia. Kevätkauden Hernemäen ystäväntupa kokoontui Kahvila Virsussa, mutta Kahvilan toiminta loppui ja syksyllä siirryttiin veteraanitalo Venlan kerhohuoneelle Heikinpohjantielle. Ryhmään, joka kokoontui joka toinen viikko, liittyi mukaan Venlan asukkaita, mutta harmillisesti osa Hernemäen tuvalla käyneistä jäi pois pitkän kävelymatkan takia. Asia ratkaistiin seuraavasti: Vuoden 2024 alkaessa Hernemäen ystäväntupa kokoontuu Keskussairaalan Kansalaistorilla ja Venla jatkaa toimintaansa Heikinpohjan alueen asukkaille. Syksyllä avautui myös toinen uusi tupa Pihlajaniemen Nuottakodilla ja sinne ilmoittautui itseohjautuen mukaan kaksi vapaaehtoista ohjaajaa. Kohderyhmille tarjottiin ystävänpäivä-/ teatteriesitys Linnalassa. Tapahtumaan osallistui 33 henkilöä.

Ystäväntuvat	kävijämäärä (vrt. 2022)
Hernemäki, Lounas-kahvila Wirsu, kevät 2023	192 (361)
Pääskylahti, Kaartilantie 62, koko vuosi	263 (281)
Mertala, Laaksokoti, Notkolantie 10, koko vuosi	110 (83)
Venla, kerhohuone Heikinpohjantie2, syksy 2023	93 (uusi)
Pihlajaniemi, Nuottakoti, Ruunavuorentie 2, syksy 2023	79 (uusi)
YHTEENSÄ	737 (725)

12. LINNALAN VAPAAEHTOISTYÖ JA VERTAISTUKI (STEA AK3)

Toimintavuonna ryhmien ja tilaisuuksien toiminta palautui koronaa edeltäneelle tasolle.

Tosikokit ovat äijäryhmä, joka valmistaa yhdessä ruokaa, leipoo ja ruokailun aikana ”parantaa maailmaa”. Ryhmä tekee myös vapaaehtoistyötä tarjoten osaamistaan Linnalan eri tapahtumissa. Vuonna 2023 toimintaan osallistui 22 yksilökävijää. Ryhmä kokoontui 29 kertaa ja käyntikertoja Linnalan opetuskeittiössä kertyi 383.

Tiistaipiirissä vapaaehtoiset käsityöharrastajat tekevät käsitöitä, joiden myyntituotto ohjataan seniorityölle. Tarvikkeista vastaa Linnalan seniorikeskus. Kierrätysmateriaalien käyttö huomioidaan valinnoissa. Ryhmässä oli 9 vapaaehtoista, ryhmä kokoontui 24 kertaa ja käyntikertoja 135.

Kiputukiryhmä on suljettu vertaisryhmä, joka kokoontuu seniorikeskuksessa joka toinen viikko. Ryhmässä on 7 jäsentä ja ryhmä kokoontui vuoden aikana 16 kertaa ja käyntikertoja oli 77. Ryhmään osallistuvat suunnittelevat toimintojen sisällön ja teemat itsenäisesti.

Laulua hoivakoteihin-Linnalan lauluryhmä (18 hlö) ja Retrotytöt (12hlö) vierailevat kahdeksassa eri hoivakodissa esiintyen ja järjestäen yhteislaulutuokioita. Laulutilaisuuksia toimintavuonna toteutettiin 44 kpl. Hoivakotien asukkaita/päivätoiminnan asiakkaita osallistui tilaisuuksiin 10–30 hlöä/ kerta/ 682 kuulijaa(keskiarvo).

Kuva. Kevään 2023 muotinäytös, malleina tosikokkeja.

Muu vapaaehtoistyö

Ukrainan sodan alettua v. 2022 Savonlinnaan alkoi virrata sotaa pakoon lähteneitä perheitä. Avun tarve oli ilmeinen ja näin ollen Linnalan vapaaehtoistyö reagoi tilanteeseen ryhtyen omalta osaltaan tekemään avustustoimintaa. Toiminta jatkui v. 2023, mutta huomattavasti pienemmässä mittakaavassa. Vaate- ja tavaramahjoituksia otettiin vastaan ja lahjoitettiin eteenpäin tarveharkintaisesti.

Vapaaehtoiset toimivat mm. avustajina tapahtumissa, vierailijoina ystäväntuvilla sekä muusikkoina tilaisuuksissa.

Linnalassa järjestettiin parikymmentä ikääntyville, vapaaehtoisille ja muille kiinnostuneille suunnattua yleisluentoa, joiden suunnittelussa omaishoitotuen työntekijä oli mukana. Verkostosta löytyi halukkaita luennoimaan, joten tarjolla oli monipuolinen kattaus mielenkiintoisia luentoja asiasta kiinnostuneille. Osallistujia oli yhteensä 323.

Toimintavuonna toteutettiin verkostoyhteistyönä 6 yleisötapahtumaa. Tapahtumat olivat avoimia, osallistujina mm. Omaishoitoperheitä, alueen ikääntyneitä asukkaita ja muita kiinnostuneita. Kevätkaudella toteutui, mm Perinteiset ystävänäpäivän laulelot, muotinäytös vapaaehtoisten huippumallien esitellessä kauden uutuuksia sekä tanssit viihdeorkesterin soittamana. Yleisötapahtumiin osallistui 444 henkilöä.

13. KANSAINVÄLINEN KOHTAAMISPAIKKA (STEA AK4)

Kansainvälinen kohtaamispaikka on maahanmuuttajille ja heidän läheisilleen tarkoitettu matalan kynnyksen palvelupiste. Kohtaamispaikka toimii samassa toimitilassa Savonlinnan kaupungin kotoutumispalveluiden kanssa (Maahanmuuttajien ohjaus- ja palvelupiste Navigaattori, os. Olavinkatu 40). Toiminnan tavoitteena on helpottaa maahanmuuttajien kotoutumista seudulle, edistää monikulttuurisuutta sekä luoda mahdollisuuksia kantaväestön ja maahanmuuttajien väliseen kanssakäymiseen mm. vapaaehtoistyön kautta. Toiminnan kohderyhmänä ovat Savonlinnan seudulla asuvat maahanmuuttajat.

Kohtaamispaikka tarjoaa ohjaus- ja neuvontapalveluja suomen, venäjän ja englannin kielillä. Neuvontapalvelujen tavoitteena on sujuvoittaa maahanmuuttajien kotoutumista, parantaa elämän hallintaa ja hyvinvointia sekä vähentää riippuvuutta ohjaus- ja sosiaalipalveluista. Kohtaamispaikassa työskenteli yksi kokoaikainen työntekijä. Asiakkaita palveltiin kasvokkain, puhelimitse, sähköpostilla sekä pikaviestisovelluksilla. Verkostopalaverit toteutettiin suurimmaksi osaksi sähköisillä sovelluksilla.

Toimintaympäristö rauhoittui edellisvuoteen verrattuna. Ukrainan pakolaisia alkoi siirtyä vastaanottokeskuksen palvelujen piiristä kotikuntaan. Työperäinen maahanmuutto oli vielä maltillista samoin kansainvälisten opiskelijoiden muuttaminen Savonlinnaan. Ukrainan sodasta ja itärajan sulkemisesta huolimatta väestösuhteet säilyivät hyvinä ilman suurempia konflikteja.

Ohjauspalveluja käytti 230 maahanmuuttaja-asiakasta. Ohjausasiakkaita oli noin 40 vähemmän kuin v. 2022. Ohjaustapaamisia oli 697. Puhelimella tai sähköisillä kanavilla ohjausta annettiin 208 kertaa. Viranomaisten ja muiden palveluntuottajien kanssa asioitiin ohjausasiakkaiden kanssa joko paikan päällä tai puhelimitse/sähköisesti yht. 204 kertaa. Tapahtumia ja toiminnan esittelyjä oli 6 kpl, ja niihin osallistui noin 200 henkilöä.

Ohjauspalvelujen keskeiset sisällöt: arkielämän ohjaus, asuminen, oleskeluluvat, palvelujen piiriin ohjaus (→Kela, te-palvelut, kotoutumispalvelut, hyvinvointialue, terveyspalvelut, pankkipalvelut, koulut, päivähoito, harrastukset), tuki sähköisessä asioinnissa, lomakkeiden täyttämässä ja kontakteissa viranomaisiin.

Työelämä: työnhaun edellytysten tukeminen, CV:t, työpaikkahakemukset, tuki erilaisten sähköisten hakualustojen käytössä, työnhakuvelvollisuuden täyttämässä, verotukseen liittyvät kysymykset, ammattiliitto, työttömyyskassa, työelämän pelisäännöt ja epäkohdat.

Vapaaehtoistoiminnassa oli mukana 21 vapaaehtoista, joista maahanmuuttajataustaisia oli 7. Vapaaehtoiset toimivat kerhojen ohjaajina. Kerhot kokoontuivat pääosin Linnalan tiloissa. Kerhoja oli 6 kpl: Bändikerho nuorille, Kirjallisuuskerho, Keskusteluillat suomalaisesta kulttuurista, Vinkkejä vapaa-aikaan-kerho, Luetaan yhdessä-verkoston suomen kielen kerho sekä Kulttuurikeskus Nadezhdan kerhot, jotka kokoontuivat Linnalan seniorikeskuksessa lauantaisin. Heidän kerhopäivänsä pituus oli 4 tuntia ja osallistujat saattoivat osallistua päivän aikana yhteen tai useampaan kerhoaktiviteettiin. Kerhoissa harrastettiin nukketeatteria, matematiikkaa, askartelua, digiasioita, musiikkia, liikuntaa. Kerhoissa kävi maahanmuuttajataustaisia lapsia, nuoria, aikuisia ja perheitä.

Osallistujia kerhoissa oli yhteensä 144 henkilöä. Vuoden aikana kokoontumiskertoja oli 121 ja kohtaamiskertoja 1209. Harrastekerhot olivat osallistujille maksuttomia.

Etelä-Savon hyvinvointialue Eloisan avustuksella järjestettiin Kotikielenä venäjä -kurssi syksyllä ja keväällä. Kurssin laajuus 40 h. Avustuksella tuettiin myös vapaaehtoistoiminnan tilajärjestelyitä.

14. PÄÄTOIMINEN HENKILÖSTÖ

Toiminnanjohtaja, rehtori

Anna-Kristiina Mikkonen, toimivapaalla 6.4.2023-30.4.2027

Tanja Andersin-Soini, HTM, 1.8.2023 alkaen

Toimisto

Marja-Leena Hasselqvist, yo-merkonomi, HuK, toimistopäällikkö

Jukka Muhonen, merkonomi, kurssisihteeri

Kristiina Wright, toimistosihteeri

Eija Matikainen, osa-aikainen toimistosihteeri

Opetushenkilöstö

Päivi Harjusalmi, FM, kielten pääopettaja

Heidi Laasanen, musiikkipedagogi AMK, musiikin pääopettaja

Pauliina Härkönen, kuvataiteilija AMK, taideaineiden pääopettaja, kuvataidekoulun vastaava

Lisäksi n. 70 tuntiopettajaa

Hankkeet

Soili Poikela, hankevastaava 1.–31.5. (Kyyhkylä-säätiö)

Jenni Niskanen, hankevastaava 1.8. alkaen (Opetus- ja kulttuuriministeriö)

Linnalan leikkikoulu

Leikkikoulun työntekijät

Tuula Pölönen, varhaiskasvatuksen opettaja, leikkikoulunjohtaja 31.10. asti

Pasi Savolainen, varhaiskasvatuksen opettaja, VEO, leikkikoulunjohtaja 25.9. alkaen

Kirsi Kohonen, varhaiskasvatuksen opettaja, esiopettaja

Mari Koivu, varhaiskasvatuksen opettaja

Kristiina Sairanen, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja

Lisäksi sijaisia

Linnalan seniorikeskus

Marjo-Riikka Tiilikainen, yo-merkonomi, lähihoitaja, lähiesimies ammattitutkinto

Anna-Liisa Sulin, seniorityön apuohjaaja, määräaikainen

Leena Turunen, seniorityön apuohjaaja, määräaikainen

Omaishoidontuki ja vapaaehtoistoiminta

Pirjo Jäntti Leskinen, lähihoitaja, omaishoitotuen vastaava (STEA)

Monikulttuurinen työ

Marketta Parkkinen, FM, monikulttuurisen työn vastaava (STEA)

Kiinteistöhoito

Kaija Suhonen, osa-aikainen laitoshuoltaja

Merja Kosunen, osa-aikainen siistijä

Eija Tiilikainen, osa-aikainen siistijä

**TERVETULOA AKTIIVISEN JA ILOISEN TOIMINNAN
LINNALAAN!**